

Stiftelsen Nordanstigs kristna center
info@hosiannaskolan.se

Org. nr. 887501-2570

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tematisk tillsyn av mottagande av elever i fristående förskoleklass och grundskola vid Hosiannaskolan F-9, med huvudmannen Stiftelsen Nordanstigs kristna center, belägen i Nordanstigs kommun

Skolinspektionens beslut

Anmärkning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med mottagande av elever vid Hosiannaskolan F-9, med huvudman Stiftelsen Nordanstigs kristna center, belägen i Nordanstigs kommun. Skolinspektionen tilldelar därför huvudmannen en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800). Stiftelsen Nordanstigs kristna center ska senast den **21 december 2021** inkomma med en skriftlig redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av anmärkningen.

Skälen för Skolinspektionens ställningstagande i fråga om att verksamheten inte uppfyller krav som följer av föreskrifter som gäller för verksamheten samt i fråga om de skyldigheter som huvudmannen måste fullgöra redovisas nedan under rubriken *Motivering till anmärkning*.

De omständigheter som råder med anledning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Skolinspektionen har satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande situation.

Mottagande av elever i fristående förskoleklass och grundskola

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Nordanstigs kristna center, i egenskap av huvudman för Hosiannaskolan F-9, inte uppfyller författningskraven avseende arbetet med mottagande av elever vid den aktuella skolenheten.

Bakgrund

Skolinspektionen genomför under våren och hösten 2021 en tematisk tillsyn avseende mottagandet av elever i fristående förskoleklass och grundskola. I den tematiska tillsynen har Hosiannaskolan F-9 ingått. Skolinspektionens utredning har genomförts genom översyn av information på skolans hemsida, genom att skriftligt underlag har begärts in och granskats samt genom intervjuer med skolans rektor och biträdande rektor. Intervjuerna har genomförts på distans den 8 juni 2021.

De övergripande frågeställningarna för den tematiska tillsynen är:

1. Är förskoleklassen och grundskolan öppen för alla elever?
2. Sker urval till förskoleklassen och grundskolan på ett korrekt sätt?

Motivering till Anmärkning

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med urval av elever till Hosiannaskolan F-9 och att arbetet med mottagande inte till fullo präglas av den öppenhet som författningskraven anger.

Skolinspektionens utredning visar att som grund för urval till förskoleklass och grundskola vid Hosiannaskolan F-9 anges att skolenheten använder urvalsgrunderna kötid, syskonförtur och särskilda skäl. Därtill har det beskrivits att elever i Hosiannaskolans förskoleklass i praktiken alltid ges förtur till årskurs 1.

I en situation där en skola har fler sökande än tillgängligt antal platser blir principerna för urval avgörande för om skolan ska anses vara öppen för alla. Mottagande till en fristående grundskola ska ske utifrån principer som är lika för alla elever som har rätt till utbildningen. De urvalsgrunder som tillämpas behöver därför vara objektiva till sin karaktär. Arbetet med urvalsprocessen måste också präglas av transparens och förutsägbarhet. Detta innebär att skolan och huvudmannen måste vara tydliga med vilka urvalsgrunder som gäller och i vilken ordning de tillämpas så att presumtiva elever och föräldrar på lika villkor kan få kännedom om förutsättningarna för att få en plats i förskoleklass respektive grundskola.

Skolinspektionen kan konstatera att det föreligger oklarheter kring i vilken inbördes ordning Hosiannaskolans urvalsgrunder tillämpas. Det saknas en klar bild över vilken av de angivna urvalsgrunderna som ska ges prioritet framför annan urvalsgrund om fler elever söker sig till skolenheten än vad det finns plats för. Syskonförtur och kötid kan i sig anses utgöra objektiva och godtagbara urvalsgrunder, men det saknas vid urvalet till Hosiannaskolans förskoleklass och grundskola transparens och förutsägbarhet för sökande till skolenheten i hur urvalsgrunderna prioriteras sinsemellan. Skolinspektionen bedömer att otydligheterna och oförutsägbarheten i urvalsgrundernas rangordning utgör en brist.

Förskoleklass och grundskola är därtill två separata skolformer och det ska således göras ett nytt urval i samband med att elever går från förskoleklass till grundskola. Förskoleklassförtur är en objektiv och saklig urvalsgrund som Skolinspektionen godkänner. Att eleverna från förskoleklassen i första hand ges plats i grundskolan är därmed i och för sig förenligt med författningarnas krav. Det faktum att det inte tydliggjorts för presumtiva sökande att även förskoleklassförtur tillämpas i urvalet till grundskola vid skolenheten utgör en brist.

Skolinspektionen kan vidare konstatera att den av huvudmannen angivna urvalsgrunden *särskilda skäl*, som uppges gälla för såväl förskoleklass och grundskola, inte är en urvalsgrund som godkänns av Skolinspektionen. Urvalsgrunden särskilda skäl strider därför mot författningarnas krav och får inte tillämpas. Att Hosiannaskolan använder en urvalsgrund som inte är tillåten utgör således en brist.

Bristerna innebär sammantaget att föräldrar och elever som söker sig till skolan inte vet förutsättningarna för att få en plats på skolan, om det finns fler sökande än tillgängligt antal platser i förskoleklass respektive grundskola.

Rättslig reglering

Varje fristående förskoleklass ska vara öppen för alla elever som ska erbjudas utbildning i förskoleklassen. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd för sin utveckling. (9 kap. 17 § skollagen)

Om det inte finns plats för alla sökande till en skolenhet med förskoleklass, ska urvalet göras på grunder som är förenliga med 17 § första stycket och som Statens skolinspektion godkänner, om inte annat följer av ett beslut som har fattats med stöd av 6 a §. (9 kap. 18 § skollagen)

Varje fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse vissa årskurser, elever som är i behov av särskilt stöd, och vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för. (10 kap. 35 § skollagen)

Om det inte finns plats för alla sökande, ska urvalet göras på grunder som är förenliga med 35 § första stycket och som Statens skolinspektion godkänner, om inte annat följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 9 § tredje stycket, andra föreskrifter som avser fristående skolor med särskild pedagogisk inriktning eller särskilda utbildningar, eller ett beslut som har fattats med stöd

av 9 a §. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter som innebär ytterligare undantag för vissa elever. (10 kap. 36 § skollagen)

En fristående skola som inte har plats för alla sökande måste göra urvalet på grunder som inte sätter kravet på öppenhet för alla elever ur spel. Som exempel på urvalsgrunder som anses förenliga med öppenhetskravet kan nämnas kötid, syskonförtur och geografisk närhet (se prop. 1995/96:200 s. 42f och prop. 2009/10:165 s. 744).

Huvudmannen måste vara tydlig med vilka urvalsgrunder som används till skolenheten och i vilken ordningsföljd de används. Urvalsgrunderna ska vidare vara transparenta och förutsägbara för de sökande. Urvalsgrunderna får inte ändras under pågående ansöknings- och antagningsprocess om de påverkar kravet på öppenhet (prop. 2015/16:184 s. 10).

Skolinspektionens utredning

Vid intervjuer med rektor och biträdande rektor har det framkommit att som huvudregel kan alla elever som sökt till Hosiannaskolan erbjudas plats på skolenheten. Hosiannaskolan har endast i enstaka fall saknat möjlighet att ta emot en elev som önskat börja på skolan.

Av det yttrande som huvudmannen lämnat framgår att skolan har en kö för antagning av eleverna. Därtill beskrivs att förtur ges till syskon och även kan komma att ges utifrån särskilda skäl. Det anges i huvudmannens yttrande att om det blir fler sökande än det finns platser så gäller syskonförturen och köordningen, men det klargörs inte någon inbördes ordning mellan urvalsgrunderna. Under de genomförda intervjuerna med rektor och biträdande rektor framkommer att det föreligger oklarheter i hur skolan skulle göra urvalet om en elev med längre kötid och en elev med syskon på skolan önskar samma tillgängliga plats. Rektor anger att det saknas en skriftlig rutin eller motsvarande för en sådan situation. Rektor och biträdande rektor har beskrivit hur möjligheterna att ta emot en elev som önskar börja på skolan närmast hanteras från fall till fall.

Vid de intervjuer som gjorts har både skolans rektor och skolans biträdande rektor uppgett att det inte görs något nytt urval till årskurs 1 för de elever som gått i skolans förskoleklass. Eleverna betraktas enligt biträdande rektor som redan antagna på skolan och ges därmed förtur till grundskolan.

Avseende urvalsgrunden särskilda skäl har rektor uppgett att hen inte ställts inför situationen där urvalsgrunden tillämpats i praktiken och biträdande rektor uppger att hen inte har haft kännedom om urvalsgrunden. Det har inte heller i huvudmannens yttrande lämnats något klargörande kring hur den är avsedd att tillämpas.

Motivering till anmärkning som ingripande

Verksamheten vid Hosiannaskolan F-9 uppfyller inte författningarnas krav gällande arbetet med mottagande och urval. Den brist som kan konstateras avser den formella hanteringen och information som lämnas i samband med urvalsprocessen och urvalsgrunderna till skolenhetens förskoleklass och grundskola. Med anledning av Skolinspektionens tillsyn har skolenheten reflekterat över bland annat ansökningsformulär och kösystem, samt påbörjat ett förbättringsarbete kopplat till mottagande och urval. Med beaktande av detta bedömer Skolinspektionen att bristen är mindre allvarlig och Stiftelsen Nordanstigs kristna center tilldelas därför en anmärkning med stöd av 26 kap. 11 § skollagen. Huvudmannen ansvarar för att åtgärda de brister som Skolinspektionen konstaterat.

I ärendets slutliga handläggning har även juristen Åsa Stattin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

X Michael Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Michael Hjalmarsson

X Fia Rosholm

Föredragande
Signerat av: Fia Rosholm

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se